

Το 2014 καθορίζει το μέλλον

Του Νίκου Κωνσταντάρου

Το 2014 θα είναι σημαδιακή χρονιά για την Ελλάδα. Το πολιτικό σύστημα και οι νοοτροπίες που ίσχυαν έως τώρα δεν θα αντέξουν έως το τέλος του νέου έτους. Το παλιό σύστημα, με την κεκτημένη ταχύτητα προηγούμενων δεκαετιών, έφερε τη χώρα έως εδώ, αλλά είναι τόσες οι προκλήσεις του 2014 που μόνο νέοι συσχετισμοί δυνάμεων και νέες ιδέες θα μπορέσουν να κρατήσουν την Ελλάδα σε σταθερή πορεία. Δεν μπορεί να χαθεί άλλος ένας χρόνος πριν βγουν στην επιφάνεια οι άνθρωποι, οι ομάδες, οι κρατικοί λειτουργοί και οι ιδέες που θα γίνουν η ραχοκοκαλιά της χώρας τις επόμενες δεκαετίες.

Οι πολιτικές μας δυνάμεις θα δοκιμαστούν σκληρά με την ελληνική προεδρία της Ε.Ε., που αρχίζει την ερχόμενη Τετάρτη, και με τις εκλογές για Τοπική

Αυτοδιοίκηση και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Μάιο. Η Ελλάδα, αδύναμος κρίκος της Ε.Ε., καλείται να προεδρεύσει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σε μια κρίσιμη στιγμή για την Ευρώπη. Είναι εμφανές ότι εδώ και καιρό η Ένωση έχει χάσει τον δρόμο της, ότι εξαρτάται ολοένα και περισσότερο από τις αποφάσεις μιας εσωστρεφούς Γερμανίας, την ώρα που οι κρίσεις χρέους, η ανεργία και η έλλειψη προοπτικής μεγάλων τμημάτων του ευρωπαϊκού πληθυσμού ενισχύουν δυνάμεις λαϊκισμού που αντιτίθενται στην ιδέα της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Μεγάλα ζητήματα που θα απασχολήσουν την προεδρία θα είναι οι σχέσεις της Ε.Ε. με τις ΗΠΑ, με στόχο την υπογραφή εμπορικού συμφώνου, το ζήτημα μιας πιο δίκαιης διαχείρισης της μετανάστευσης και η τραπεζική ένωση που θα

μπορούσε να προωθήσει την οικονομική ενοποίηση της Ε.Ε. Οι εξελίξεις στη Μέση Ανατολή και η αιφνιδικώς απρόβλεπτη πορεία της Τουρκίας απαιτούν

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

μεγάλη προσοχή και δεξιολογικές κινήσεις.

Αυτά τα θέματα, τα οποία είναι ζωτικής σημασίας και για την Ελλάδα και για το σύνολο της Ε.Ε., θα συζητούνται ενώ οι 28 χώρες της Ένωσης θα οδεύουν προς τις ευρωεκλογές. Επειδή η προεδρία δεν είναι τυπική υπόθεση, αλλά απαιτεί σκληρή εργασία από κρατικούς αξιωματούχους και εμπειρογνώμονες της προεδρεύουσας χώρας, είναι κρίσιμο να φανεί ότι η Ελλάδα είναι ικανή να αντιμετωπίσει την πρόκληση της προεδρίας. Επειδή η

χώρα μας ήταν η πρώτη που ζήτησε τη στήριξη των εταιρών της (και έτσι έγινε το σύμβολο της κρίσης), επειδή είναι αυτή που απειλείται άμεσα από την

άνοδο ενός μηδενιστικού λαϊκισμού, μια ικανή προεδρία θα δείξει ότι η Ε.Ε. παρέχει πλέον ένα πλαίσιο το οποίο μπορεί να κρατήσει την Ένωση σταθερά στην πορεία της. Εάν η Ελλάδα φανεί ότι αντεπεξέρχεται στις δυσκολίες, αυτό θα επιτρέψει (ίσως και υποχρεώσει) τις χώρες με μεγαλύτερη επιρροή να πάρουν τις πολιτικές αποφάσεις που απαιτούνται για την πρόοδο της Ε.Ε.

Η πρόκληση για την Ελλάδα είναι να δείξει ότι παρά το δράμα που ζουν οι Έλληνες, έχουν αποθέματα δύναμης, εργατι-

κότητας και δημιουργικότητας για να αντέξουν τις δυσκολίες και να παραμείνουν ικανά και αξια μέλη της Ε.Ε. Αυτό θα ήταν ένα ισχυρό μήνυμα όχι μόνο για όσους εντός Ελλάδος αμφισβητούν την ευρωπαϊκή πορεία της, αλλά και για τους πολιτικούς και πολίτες άλλων χωρών που αμφισβητούν την ικανότητα των Ελλήνων να συμβάλουν στην ανάπτυξη της Ευρώπης. Γι' αυτό, η προεδρία της Ε.Ε. πρέπει να στηριχθεί επαρκώς από την ελληνική κυβέρνηση, απ' όλες τις άλλες χώρες και από τη γραφειοκρατία των Βρυξελλών και της Φρανκφούρτης. Το στόιχημα μιας επιτυχημένης προεδρίας δεν αφορά μόνο την Ελλάδα αλλά την ίδια την Ένωση.

Στο εσωτερικό μέτωπο, η κυβέρνηση συνεργασίας κρατάει ακόμη, αλλά τα όριά της δοκιμάζονται συνεχώς. Η αντιπολι-

τευση επιμένει με μια ουτοπική μυθολογία περί εναλλακτικών λύσεων και το κράτος παραμένει παγιδευμένο σε δομική ανοργανωσιά. Αυτές οι δυναμικές θα δοκιμαστούν όχι μόνο από τις εκλογές του Μαΐου, αλλά και από το γεγονός ότι η χρηματοδότηση από την τρόικα θα λήξει εφέτος, υποχρεώνοντάς μας να βρούμε πλέον στις αγορές. Όμως, πέρα από το να επιβραβευθούν οι επιλογές της κυβέρνησης ή να ενισχυθούν οι δυνάμεις της αντιπολίτευσης, κάτι κινείται πλέον.

Το ξεσκέπασμα διαφόρων διεφθαρμένων πολιτευτών και αξιωματούχων τις τελευταίες εβδομάδες ίσως οδηγήσει σε μια αίσθηση δικαιοσύνης που έλειπε έως τώρα, ίσως δώσει την ελπίδα ότι κάτι αλλάζει, για να ξεφύγουμε από τις σειρήνες του λαϊκισμού και της απελπισίας.

Η ΑΥΓΗ

Quo vadis, Κεντροαριστερά;

Μουλόπουλος Βασίλης

Υπάρχει ένα λογικό κενό στις πολιτικές προτάσεις των διαφόρων συνιστώσων της λεγόμενης εκσυγχρονιστικής Αριστεράς. Θέλουν ένα κόμμα ή μια ομοσπονδία κομμάτων που να αποκηρύψει μετά βδελυγμίας τη Ριζοσπαστική Αριστερά (εκτσογλανισμένη κατά τον κ. Βενιζέλο, λαϊκίστικη κατά τον κ. Κουβέλη, αναχρονιστική κατά τους «58») και να δώσει όρκους αιώνιας συμβίωσης με τη Δεξιά, χωρίς να εξηγούν ποιον λόγο ύπαρξης θα έχει ένα τέτοιο πολιτικό υποκείμενο, γιατί θα το προτιμήσουν οι ψηφοφόροι.

Το ότι ο ΣΥΡΙΖΑ όχι μόνο άντεξε στην αποχώρηση των ροζ πανθήρων της ΔΗΜ.ΑΡ., αλλά βρίσκεται προ των πυλών της εξουσίας χάριν των αριστερών ψήφων της Κεντροαριστεράς, είναι ένα δεδομένο που παρακάμπτον γιατί αποκαλύπτει την εικονική πραγματικότητα της «ρεαλιστικής» πολιτικής πρότασής τους.

Η κυβέρνηση, το μπλοκ εξουσίας ως μοναδικός στόχος και με κάθε μέσο είναι τελείως ξένη σε μια Αριστερά, με οποιοδήποτε πρόθεμα, που θέλει να είναι έκφραση των εργαζομένων, της κοινωνικής δικαιοσύνης. Η εξαέρωση του ΠΑΣΟΚ δεν οφείλεται στο «δυσανάλογο βάρος που επωμίσθηκε για να σώσει την Ελλάδα», όπως αρέσκει να λέει ο κ. Ευ. Βενιζέλος. Ούτε η αποτυχία του πειράματος της Αριστεράς της ευθύνης να αντικαταστήσει το ΠΑΣΟΚ οφείλεται στον «νέο δικομματισμό» όπως παραπονιέται ο κ. Φ. Κουβέλης.

Ο κόσμος δεν ψηφίζει πλέον Κεντροαριστερά, επειδή η Κεντροαριστερά (σε

όλες τις εκδοχές της) έχει πεισθεί ότι ο νεοφιλελευθερισμός είναι κυρίαρχος όχι μόνο γιατί συσπειρώνει τα ισχυρά κέντρα εξουσίας στην Ευρώπη, με τα οποία «δεν μπορούμε να αντιπαρεθούμε», αλλά επειδή αποτελεί το καλύτερο σύστημα που υπάρχει. Ότι με οποιοδήποτε άλλο η ζωή μας θα ήταν χειρότερη και άρα δεν πρέπει να τον ανατρέψουμε, αλλά να τον βελτιώσουμε. Είναι αυτή η νομοτελειακή αποδοχή του «θαυμαστού κόσμου» της Νέας Οικονομίας, της κοινωνίας της ανισότητας, που υπονομεύει κάθε προσπάθεια αναβίωσης της Κεντροαριστεράς. Αυτή η κρυφή και φανερό γοητεία της μπουρζουαζίας, αυτή η εθελοντική υποδούλωση -όπως την έχει αποκαλέσει η Ροσάνα Ροσάντα- είναι ο βρόχος στον λαιμό που την πνίγει: «Αφού δεν μπορούμε να αλλάξουμε τίποτα, ας παραδοθούμε».

Αποτέλεσμα: Η Κεντροαριστερά έχει πάψει πλέον να αποτελεί πρόταση και δύναμη εξουσίας. ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜ.ΑΡ., «58» και λοιπές δυνάμεις του λεγόμενου «δημοκρατικού σοσιαλισμού» συζητούν σήμερα (κάλλιο αργά παρά ποτέ) για την κρίση της πολιτικής, για την κρίση της Κεντροαριστεράς. Όμως, όχι μόνο αποφεύγουν να συζητήσουν, αλλά επιπλέον καταγγέλλουν ως επικίνδυνους λαϊκιστές όσους το κάνουν, αν μια άλλη από την κυρίαρχη πολιτική στην Ελλάδα και την Ευρώπη είναι εφικτή. Όχι στο αόριστο μέλλον, όταν οι συνθήκες ωριμάσουν και οι συσχετισμοί δυνάμεων αλλάξουν, αλλά εδώ και τώρα.

ΤΑ ΝΕΑ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΑΤΙΜΩΡΗΣΙΑΣ

Πυκνώνουν εσχάτως τα περιστατικά που δείχνουν ότι τα όργανα της πολιτείας, σε όλα τα επίπεδα, επικεντρώνονται -επιτέλους- στο καθήκον τους: τόσο η σύλληψη του Μιχάλη Λιάπη για τις πλαστές πινακίδες όσο και η παγίδευση του Χάρη Τομπούλογλου για τη μίζα των 25.000 ευρώ αποτελούν τρανές αποδείξεις περί αυτού. Σε άλλες εποχές θα ήταν αδιανόητη η σύλληψη ενός πρώην υπουργού για μία τέτοια υπόθεση. Όσο για τον πρόεδρο του Αγλαΐα Κυριακού, είναι ενδεικτικό ότι τηρήθηκε κατά γράμμα η συνήθης σε τέτοιες περιπτώσεις αστυνομική διαδικασία, παρότι ο συλληφθείς ανήκει στο κυβερνών κόμμα -που θα εισπράξει το πολιτικό κόστος για τις πράξεις του στελέχους του.

Την ίδια στιγμή η Δικαιοσύνη μπαίνει βαθιά στην υπόθεση των αμαρτωλών εξοπλιστικών προγραμμάτων των περασμένων δεκαετιών: η απολογία Κάντα είναι προάγγελος σοβαρών εξελίξεων σε δικα-

στικό επίπεδο. Είναι τα σημεία των καιρών: καθώς η χώρα στενάζει από την κρίση, οι πάντες αντιλαμβάνονται - με πρώτο το ίδιο το πολιτικό σύστημα - ότι η συνέχιση ενός καθεστώτος ασυλίας και ατιμωρησίας για όλους εκείνους που δεν τιμούν τον δημόσιο βίο θα μπορούσε να οδηγήσει σε εκρήξεις, πολιτικές και κοινωνικές. Και σπεύδουν να προσαρμοστούν.

Η εμπέδωση της νομιμότητας σε όλα τα επίπεδα ασφαλώς θα αποβεί ωφέλιμη για την ελληνική κοινωνία, που απαιτεί να συναλλάσσεται με τους δημοσίους λειτουργούς χωρίς γρηγορόσημα και φακελάκια. Θα αποβεί όμως λυτρωτική και για το ίδιο το πολιτικό σύστημα, ώστε να ανακτήσει την έξωθεν καλή μαρτυρία. Ωστόσο, για να συμβεί αυτό, έννοιες όπως οι πελατειακές σχέσεις, ο κομματισμός, τα δικά μας παιδιά, το πολιτικό μαύρο χρήμα πρέπει να αποτελέσουν παρελθόν!